

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

- Datum** : 28 augustus 2018
- Voorstel van** : college van burgemeester en wethouders
- Onderwerp** : Uitvoeringsprogramma Vitaal Buitengebied Boekel
- Portefeuillehouder** : **Wethouder Buijsse**

Samenvatting

In dit voorstel wordt de landschappelijke verbetering van het buitengebied vanuit het Fonds Vitaal Buitengebied én de aanleg van de randweg met elkaar gecombineerd. Hiermee willen we het buitengebied van Boekel een kwaliteitsimpuls geven. Concrete verbeterplannen zijn bij elkaar gevoegd in één uitvoeringsprogramma.

In het uitvoeringsprogramma zijn een viertal thema's benoemd. Deze thema's zijn verdeeld in deelprojecten die we de komende jaren gaan realiseren. De vier hoofdthema's zijn:

1. Kwaliteitsimpuls recreatief fietsen en wandelen
2. Cultuurhistorie en Peelrandbreuk
3. Herinrichting en beleving van de waterlopen
4. Natuur en landschap

Voor een omschrijving en uitwerking van de deelprojecten verwijzen wij u naar de bijlage.

In het uitvoeringsprogramma zijn de kosten per deelproject opgenomen. Tevens is de dekking aangegeven. De deelprojecten worden gedekt uit:

1. De aanleg van de randweg
2. Fonds Vitaal Buitengebied Boekel
3. Herplantvergoeding naar aanleiding van de randweg

In dit voorstel wordt uw raad gevraagd om het uitvoeringsprogramma vast te stellen en de middelen uit het Fonds Vitaal Buitengebied toe te kennen aan de verschillende deelprojecten.

Voorgesteld besluit :

1. Het uitvoeringsprogramma Kwaliteitsimpuls Buitengebied Boekel 2018-2022 vaststellen.
2. De middelen uit het Fonds Vitaal Buitengebied toewijzen aan de verschillende deelprojecten zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma.
3. De financiële mutaties verwerken zoals aangegeven in het uitvoeringsprogramma.

Inleiding/probleemstelling:

In de Strategische Visie 'Gastvrij & Actief naar 2030' is opgenomen dat het fonds Vitaal Buitengebied op korte termijn tot concrete verbeterplannen en/of –regelingen moet leiden om de (landschappelijke) kwaliteit te bevorderen. Tevens is er vanuit de aanleg van de randweg de verplichting om een landschappelijke verbetering in het buitengebied te realiseren.

In dit voorstel wordt de landschappelijke verbetering van het buitengebied vanuit het Fonds Vitaal Buitengebied én de aanleg van de randweg met elkaar gecombineerd. Concrete verbeterplannen zijn bij elkaar gevoegd in één uitvoeringsprogramma dat u als bijlage bij dit voorstel aantreft.

Dit uitvoeringsprogramma wordt ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Relatie met eerdere besluitvorming:

- Beleidsvisie Vitaal Buitengebied Boekel
Begin 2013 heeft de beleidsregel 'Vitaal Buitengebied Boekel' vastgesteld. Deze beleidsvisie was erop gericht om kwaliteitsverbetering van ons buitengebied te realiseren door meer initiatief toe te staan dan het toenmalige bestemmingsplan toestond. Initiatieven kunnen worden toegestaan onder voorwaarde van uitvoering van kwaliteitsverbetering. Een deel van deze verplichting kan ook worden 'afgekocht' bij de gemeente door storting in het fonds 'Vitaal Buitengebied'.
- Bestemmingsplan Randweg
Voor de realisatie van de randweg is een bestemmingsplan door de gemeenteraad vastgesteld. Binnen dat plan moet de aanleg van de randweg gecompenseerd worden voor ingrepen in natuur, landschap en recreatieve routes. Hiervoor heeft uw raad in totaal € 210.000 ter beschikking. Omdat het een provinciale weg betreft komt dit geld grotendeels van de provincie. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de genoemde compensatiemaatregelen.
- Structuurvisie Boekel
- Visie voor de Groene Ladder
- Strategische Visie 'Gastvrij & Actief naar 2030'
- Notitie 'Kwaliteitsverbetering recreatief fietsen en wandelen in Boekel'
- Plan van aanpak Geopark de Peelhorst

Beoogd resultaat en argumenten:

Een kwalitatief waardevol en beleefbaar buitengebied voor bewoners en bezoekers is belangrijk voor de gemeente Boekel. Begin 2013 heeft de gemeente daarom onder de titel 'Vitaal Buitengebied Boekel' een beleidsvisie vastgesteld. Deze beleidsvisie is een uitwerking van de structuurvisie Boekel zoals die op 13 oktober 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld. In deze beleidsvisie wordt aangegeven op welke wijze invulling kan worden gegeven aan het inslaan van nieuwe wegen in het gebruik van het buitengebied met nadruk op de kwaliteit van het landelijk gebied en het beter in balans krijgen van de verschillende functies in het buitengebied.

Met dit voorstel willen we het buitengebied van Boekel een kwaliteitsimpuls geven. Hiervoor is een uitvoeringsprogramma met verschillende deelprojecten opgesteld. Met de uitvoering van deze deelprojecten wordt uitvoering gegeven aan de beleidsregel 'Vitaal Buitengebied' én de benodigde verbeteringen naar aanleiding van de aanleg van de randweg.

Door het bijgevoegde uitvoeringsprogramma vast te stellen geeft uw raad concreet richting aan de uitvoering van de deelprojecten. De benodigde financiële middelen voor realisatie van de deelprojecten worden gedekt met bestaande middelen. Na besluitvorming door uw raad kan gestart worden met de feitelijke uitvoering en realisatie.

Door de koppeling van de reeds beschikbare middelen enerzijds uit het fonds Vitaal Buitengebied en anderzijds uit de aanleg van de randweg, aan projecten die in aanmerking (kunnen) komen voor cofinanciering en/of subsidie van andere partijen willen we extra financiële ruimte creëren. Hiermee willen we tot nog meer kwaliteitsverbetering komen en binnen aanvaardbare kosten de uitvoering realiseren.

Concreet vragen wij uw gemeenteraad het volgende:

1. Accorderen van het Uitvoeringsprogramma Kwaliteitsimpuls Buitengebied Boekel.
2. Het toewijzen van middelen uit het fonds Vitaal Buitengebied Boekel als krediet voor (delen van) het uitvoeringsprogramma.

Relatie met coalitieakkoord

Op pagina 4. van het coalitieakkoord is onderstaande opgenomen over het buitengebied en het programma vitaal landelijk buitengebied.

'Het buitengebied is van ons allemaal. In het omgevingsplan zijn keuzes gemaakt voor gebruik. Zo willen we de buurtschappen versterken. (...) Daarnaast biedt het programma Vitaal landelijk Boekel mogelijkheden voor omschakeling en herontwikkeling in het buitengebied.

Speerpunten voor de komende periode zijn:

- *Ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten versterken*
- *Kansrijke initiatieven stimuleren*
- *Toeristische en recreatieve ontwikkelingen stimuleren en versterken.'*

Middels het vaststellen van het Uitvoeringsprogramma Kwaliteitsimpuls Buitengebied wordt hier concreet invulling aan gegeven. De verschillende deelprojecten kunnen opgepakt worden en de komende vier jaar gerealiseerd worden.

Thema's en deelprojecten

In het uitvoeringsprogramma zijn een viertal thema's benoemd. Deze thema's zijn verdeeld in deelprojecten die we de komende jaren gaan realiseren. Voor een uitleg van de deelprojecten verwijzen wij u naar de bijlage. In dit raadsvoorstel beperken we ons tot een korte toelichting op de vier thema's.

1. Kwaliteitsimpuls recreatief fietsen en wandelen

Fietsen en wandelen heeft de afgelopen jaren enorm aan populariteit gewonnen. Vooral onder 55-plussers is het een belangrijke vrijetijdsbesteding. Daarbij nemen de bestedingen van fietsers en wandelaars ook steeds meer toe. Een kwalitatief goed en interessant fiets- en wandelnetwerk is een aanvulling voor het toeristisch-recreatief aanbod van Boekel.

Door de aanleg van de randweg worden een aantal fiets- en wandelroutes doorkruist. Dit betekent dat de ligging van deze routes aangepast moet worden. Het college heeft op 21 maart 2017 besloten om dit moment aan te grijpen om in breder verband het recreatief fietsen en wandelen in Boekel een kwaliteitsimpuls te geven. Uw raad is destijds middels een memo hierover geïnformeerd.

Naar aanleiding van het collegebesluit is er een werkgroep in het leven geroepen. Samen met deze werkgroep is gekeken hoe het recreatief fietsen en wandelen in Boekel een kwaliteitsimpuls kan krijgen. Dit heeft geresulteerd in een aantal concrete ambities die vervolgens als deelprojecten in het Uitvoeringsprogramma Kwaliteitsimpuls Buitengebied zijn opgenomen. Voor de concrete deelprojecten wordt u verwezen naar het uitvoeringsprogramma in de bijlage.

2. Cultuurhistorie en Peelrandbreuk

Om de natuurlijke, de educatieve en de recreatief toeristische waarde van de Peelrandbreuk en de bijbehorende verschijnselen te versterken en beter te benutten heeft de gemeente Boekel zich aangesloten bij een samenwerking van gemeenten, provincie Noord-Brabant en Waterschap Aa & Maas. Dit moet leiden tot de ontwikkeling van Geopark de Peelhorst.

Lokaal hebben we de ambitie om meer bekendheid en zichtbaarheid aan de Peelrandbreuk te geven. Hiervoor gaan we plekken in het landschap zodanig inrichten dat het wijstverschijnsel en de bijbehorende Peelrandbreuk zichtbaar en beleefbaar wordt gemaakt. Dit gebeurt op zodanige

wijze dat de hoogteverschillen, de aanwezigheid van kwelwater en van specifieke vegetatie zichtbaar worden.

De Peelrandbreuk heeft niet alleen het landschap gevormd tot wat het nu is, maar is ook van invloed op de cultuurhistorie van Boekel. Dit komt bijvoorbeeld terug in de benaming en locaties van de buurtschappen. Alle (deel)projecten binnen het uitvoeringsprogramma geven een impuls aan de kwaliteit van het buitengebied en worden waar mogelijk gekoppeld aan de buurtschappen in Boekel.

De concrete deelprojecten die uitgevoerd gaan worden zijn omschreven in het uitvoeringsprogramma in de bijlage.

3. Herinrichting en beleving van de waterlopen

De gemeente Boekel kent veel waterlopen. We gaan deze waterlopen aantrekkelijker en meer beleefbaar maken. Concreet hebben we het dan over de Landmeersche Loop, de Zandhoekse Loop en de Aa.

Rivier de Aa vormt voor wandelaars op dit moment een barrière tussen oost en west. Terwijl het een prachtige omgeving is om te wandelen is er geen wandelverbinding langs of over de Aa. Daarom gaan we wandelen langs en over de Aa mogelijk maken. Hierdoor ontstaat er voor de een mooie en directe wandelverbinding met 't Hurkske in Erp. Deze verbinding is interessant voor zowel inwoners als toeristen/recreanten die Boekel bezoeken.

Voor de Zandhoekse Loop en de Landmeersche Loop hebben we de ambitie om deze natuurvriendelijk in te richten. De Landmeersche Loop willen we tevens (gedeeltelijk) toegankelijk te maken voor wandelaars via een struinp pad. De concrete uitwerking van de projecten vindt u in het uitvoeringsprogramma in de bijlage.

4. Natuur en landschap

Binnen dit thema willen we de natuur en het landschap in het buitengebied herstellen, versterken en beleefbaar maken. We gaan dit concreet doen door het herstellen van oude laanstructuren, het versterken van de EHS in de Groene Ladder, het aanleggen van groencompensatie, het versterken van de zichtbaarheid van de zandpaden en het realiseren van een uitkijktoren.

Keuzemogelijkheden:

Uw raad kan een ander besluit nemen dan het voorgestelde besluit. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering van de verschillende deelprojecten.

U kunt er voor kiezen om geen middelen vrij te maken uit het Fonds Vitaal Buitengebied Boekel. Hiermee stelt u de uitvoering echter alleen maar uit. De gemeente Boekel heeft namelijk vanuit de beleidsregeling Vitaal Buitengebied de kwaliteitsverbetering voor projecten overgenomen van de initiatiefnemers door de storting van middelen in het fonds.

Deze kwaliteitsverbetering moet op enig moment wel uitgevoerd gaan worden. Op basis van artikel 3.2 van de Verordening Ruimte kan de provincie ook verantwoording vragen over de concrete verantwoording van de uitgave. Op dit moment hebben we een mooi aantal concrete plannen en projecten die waarde toevoegen en waarvoor cofinanciering en/of subsidie beschikbaar is.

Financiële gevolgen en dekking:

De kosten voor de verschillende projecten worden gedekt vanuit drie verschillende budgetten. Er worden geen nieuwe middelen aan uw raad gevraagd:

1. Budget vanuit de randweg
2. Fonds Vitaal Buitengebied Boekel
3. Herplantvergoeding

1. *Budget vanuit de randweg*

Een aantal projecten worden gedekt uit reeds beschikbaar gestelde middelen vanuit de aanleg van de randweg. Hier heeft reeds besluitvorming over plaatsgevonden. Deze middelen zijn in beheer bij de provincie Noord-Brabant. De gemeente Boekel kan de kosten voor deze projecten tot het afgesproken bedrag bij de provincie declareren.

2. *Fonds Vitaal Buitengebied Boekel*

In het uitvoeringsprogramma worden concrete projecten voorgesteld waarbij middelen uit het fonds VBB worden ingezet. De verwachte kosten zijn per (deel)project opgenomen. Uw raad wordt gevraagd om middelen uit het Fonds Vitaal Buitengebied Boekel beschikbaar te stellen.

Bij het vaststellen van de beleidsregel 'Vitaal Buitengebied Boekel' zijn de volgende afspraken over de besteding van de middelen uit het fonds afgesproken:

'De Raad kan middelen uit het fonds inzetten op projecten die leiden tot uitvoering van het gestelde in de beleidsvisie en onderstaande omschrijving. Op grond van de Verordening Ruimte, artikel 2.2 moet er periodiek ook een verantwoording worden afgelegd over de bestedingen van dit fonds. Er is immers bij bedoelde ontwikkelingen vrijwel altijd sprake van een relatie met artikel 2.1 (ruimtelijke kwaliteit) en artikel 2.2 (landschappelijke verbetering) van de verordening. Het fonds kan nooit een negatieve waarde hebben. Er kunnen slechts middelen uit het fonds worden ingezet die er feitelijk ook in zitten. Via de begroting of een apart raadsvoorstel kunnen middelen uit het fonds VBB worden toebedeeld aan projecten.'

De omschreven projecten vragen een bijdrage vanuit het fonds van in totaal € 129.500. Het fonds heeft momenteel een hoogte van € 130.000.

3. *Herplantvergoeding*

Bij de aanleg van de randweg zullen bomen gekapt moeten worden. Conform onze verordening betaalt de provincie voor elke boom een herplantvergoeding. Op basis van inschatting is de verwachting dat er een totaalbedrag van ca. € 65.000 beschikbaar komt voor het planten van nieuwe bomen.

Naast bovenstaande wordt voor de financiering van een aantal projecten ook ingezet op het verwerven van cofinanciering en/of subsidies. Bij het opstellen van het Uitvoeringsprogramma is hier samen met het Subsidiehuis naar gekeken. Bij de projecten die kansrijk zijn voor het verkrijgen van subsidies en/of cofinanciering is een bedrag in het financiële overzicht opgenomen.

De projecten die met behulp van subsidie en/of cofinanciering gefinancierd worden, kunnen alleen uitgevoerd worden als er ook daadwerkelijk een subsidiebijdrage of cofinanciering beschikbaar gesteld wordt. Mocht dit niet lukken dan moet het project aangepast worden of in het slechtste geval kan het project niet uitgevoerd worden.

Voor een overzicht van de kosten per deelproject en de daarbij behorende dekking verwijs ik u naar Bijlage 2. van het Uitvoeringsprogramma Kwaliteitsimpuls Buitengebied Boekel 2018-2022.

Risico's:

Nadat het Uitvoeringsprogramma Kwaliteitsimpuls Buitengebied Boekel door uw raad is vastgesteld worden de verschillende deelprojecten tot uitvoering gebracht. Afhankelijk van de kansen en de mogelijkheden wordt hier een fasering in aangebracht. De budgetten liggen per deelproject vast. Deze dienen niet overschreden te worden. Voor het slagen van de diverse projecten is het tevens van belang dat er cofinanciering dan wel subsidie verkregen wordt.

Communicatie:

Per deelproject wordt bekeken hoe de communicatie het best kan verlopen. Voor een aantal projecten wordt samenwerking met inwoners, vrijwilligers of stichtingen gezocht. Zij worden tijdig betrokken en geïnformeerd over de voortgang, invulling en uitvoering van de projecten.

Uitvoering en evaluatie:

De diverse deelprojecten worden afzonderlijk uitgevoerd en geëvalueerd.

Voorstel:

1. Het uitvoeringsprogramma Kwaliteitsimpuls buitengebied Boekel 2018-2022 vaststellen en ter besluitvorming aan te bieden aan de gemeenteraad.
2. De middelen uit het Fonds Vitaal Buitengebied toewijzen aan de verschillende deelprojecten zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma.
3. De financiële mutaties te verwerken zoals aangegeven in het uitvoeringsprogramma.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel
De secretaris de burgemeester

J.G. Marcic

P.M.J.H. Bos

Bijlagen ter inzage:

Bijlagen die zijn bijgevoegd:

Bijlage 1. Uitvoeringsprogramma 'Kwaliteitsimpuls buitengebied Boekel 2018-2022